

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 24. dubna 2013 č. 286

Stanovisko

vlády k návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 950)

Vláda na své schůzi dne 24. dubna 2013 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 950), a zaujala k tomuto návrhu následující stanovisko:

Vláda v obecné rovině akceptuje cíle sledované předloženým návrhem zákona, kterými jsou především vyjasnění či sjednocení postupu při vydávání pozemků podle zákona č. 503/2012 Sb. a zákona č. 229/1991 Sb. a dále umožnění převodu některých zemědělských pozemků tak, aby došlo ke konsolidaci vlastnických a užívacích práv k těmto pozemkům. Považuje však za nezbytné upozornit na některé problematické aspekty předložené podoby návrhu zákona a doporučuje při dalším projednání tohoto návrhu důkladně zvážit tyto sporné body:

1. Navrhované změny směřující podle návrhu k uplatnění postupu při převodech pozemků podle zákona č. 503/2012 Sb. také na převody pozemků podle zákona č. 229/1991 Sb. a horního zákona jednak nejsou dostatečně odůvodněny, zejména pokud jde o vyhodnocení možných dopadů, a především představují v podstatě nepřímou novelizaci obou posledně uvedených zákonů, což je postup považovaný podle ustálených legislativně technických zvyklostí, především s ohledem na přehlednost a systematiku právního řádu, za nepřípustný. K dosažení uvedeného cíle by proto měla být zvolena forma přímé novelizace dotčených zákonů. K těmto změnám vláda dále upozorňuje, že

- úprava obsažená v části první bodě 1 předloženého návrhu v § 6 odst. 1 úvodní části ustanovení zákona č. 503/2012 Sb. vytváří poněkud nejasnou formulaci v kombinaci s písmenem a) uvedeného ustanovení, podle něhož se z převodu vylučují pozemky, na jejichž vydání bylo uplatněno právo podle jiného právního předpisu, kterým je (jak vyplývá z odkazu učiněného prostřednictvím poznámky pod čarou) například právě zákon č. 229/1991 Sb.,

- navrhovaná úprava zřejmě není zcela důsledná, když zvolené řešení směřující ke sjednocení postupů podle zákona č. 503/2012 Sb. a zákona č. 229/1991 Sb. je použito ve vztahu k úpravě obsažené v § 6 odst. 1 a v § 20 odst. 4 a 5, avšak beze změny je ponechávána úprava obsažená v § 15 odst. 2, ačkoli se z hlediska vzájemného vztahu obou předpisů jedná o obdobnou situaci.

2. Nově doplňované ustanovení § 15 odst. 7 zákona č. 503/2012 Sb. v navržené podobě fakticky umožňuje převést pozemek získaný původně za jednoznačně vymezených podmínek prakticky jakékoliv právnické osobě, a to pouze na základě členství či majetkové účasti původního nabyvatele v této právnické osobě a na základě značně vágního předpokladu, že nový nabyvatel „hospodaří na tomto pozemku“. Stanovení takového předpokladu je z hlediska prokazování jeho splnění značně problematické.

3. Vláda rovněž upozorňuje, že navrhované změny zakládající či rozšiřující pro některé případy převodu majetku nabytého od státu výjimky ze zániku výhody splátek a z uplatnění předkupního práva mohou být problematické vzhledem k judikatuře Soudního dvora EU v oblasti volného pohybu kapitálu. Podle rozsudku tohoto soudu C – 452/01 Ospelt a Schlössle Weisenberg Familienstiftung ze dne 29. března 2003 unijnímu právu odporuje takový vnitrostátní požadavek, který převod zemědělského pozemku váže na okolnost, že nabyvatel na předmětném pozemku hospodaří. Tento rozsudek sice posuzuje vnitrostátní úpravu, která se vztahuje k přímé podmínce prodeje zemědělské půdy a nevyjadřuje se ke zvýhodněním, jako jsou shora uvedené výjimky, avšak je třeba přihlídnout i k tendenci judikatury tohoto soudu směřující k přísnému posuzování omezení pohybu kapitálu a rovněž k přísnému posuzování výhod pro určité skupiny osob.

4. Z odůvodnění návrhu na zrušení § 22 odst. 9 zákona č. 229/1991 Sb. nevyplývá, zda bylo předkladateli zohledněno ustanovení § 27 odst. 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku státu a jeho vystupování v právních vztazích, vůči němuž představuje zrušované ustanovení speciální úpravu, a které se na postup Státního pozemkového úřadu, na rozdíl od dřívějšího Pozemkového fondu České republiky, také vztahuje.

5. Předložený návrh zákona také v některých dalších ohledech neodpovídá ustáleným legislativně technickým zvyklostem. To se týká například navrhovaného způsobu zrušení vyhlášky č. 9/2000 Sb., vydané na základě již zrušeného zmocnění v zákoně. Tato vyhláška by namísto dodatečného doplnění již účinného zrušovacího ustanovení zákona č. 503/2012 Sb. měla být zrušena vyhláškou Ministerstva financí.